

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 21/49612-3
Saksbehandler: Hilde Skagestad
Dato: 08.12.2021

Svar på oppdrag nr. 574 fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) - Innføring av nye tiltak på Svalbard

Oppsummering

- HelseDirektoratet og FHI anbefaler at personer som ankommer Svalbard får plikt til å teste seg med selvtest innen 24 timer etter ankomst.
- Ved positiv selvtest skal resultatet umiddelbart meddeles til Universitetssykehuset Nord-Norge HF – Longyearbyen sykehus og personen skal ta PCR-test snarest mulig.
- Personer over 12 år omfattet av første ledd skal benytte munnbind innendørs på offentlig sted i tilfeller hvor det ikke er mulig å unngå nærkontakt med andre personer frem til det foreligger negativt testresultat.
- Det bør være få unntak fra testplikten. Vi foreslår at Sysselmasteren kan treffe vedtak om unntak fra testplikten dersom særlige grunner tilsier dette.

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

Hilde Skagestad
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

FOLKEHELSEINSTITUTTET
FOLKEHELSEINSTITUTTET

Utbrudd Utbrudd

HelseDirektoratet

Avdeling helserett og bioteknologi
Hilde Skagestad

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20
Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helseDirektoratet.no

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET	Krisestab HOD	Postboks 8011 Dep	0030 OSLO

Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 574 – Vurdering av behov for nye tiltak ved reiser til Svalbard

Oppsummering

- Helsedirektoratet og FHI anbefaler at personer som ankommer Svalbard får plikt til å teste seg med selvtest innen 24 timer etter ankomst.
- Ved positiv selvtest skal resultatet umiddelbart meddeles til Universitetssykehuset Nord-Norge HF – Longyearbyen sykehus og personen skal ta PCR-test snarest mulig.
- Personer over 12 år omfattet av første ledd skal benytte munnbind innendørs på offentlig sted i tilfeller hvor det ikke er mulig å unngå nærkontakt med andre personer frem til det foreligger negativt testresultat.
- Det bør være få unntak fra testplikten. Vi foreslår at Sysselmasteren kan treffe vedtak om unntak fra testplikten dersom særlige grunner tilsier dette.

Svaret på oppdraget er utarbeidet på grunnlag av faglige underlag fra Folkehelseinstituttet (FHI). Underlaget fra FHI finnes også som eget vedlegg.

Vi har hatt møte med juridisk rådgiver Maria Svingen Bjørgo hos Sysselmasteren på Svalbard i anledning oppdraget samt mottatt etterfølgende innspill.

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

Krav om fremvisning av negativt testsvar for SARS-CoV-2 før reise til Svalbard, jf. covid-19-forskriften § 9a trådte i kraft natt til 3. desember 2021.

Helse- og omsorgsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet ber Helsedirektoratet i samråd med Folkehelseinstituttet om å foreta en smittevernfaglig vurdering av om det er nødvendig og forholdsmessig å innføre ytterligere innreisetiltak for reisende til Svalbard.

Det bes særlig om en vurdering av om det bør innføres et krav eller anbefaling om at reisende til Svalbard tester seg innen 24 timer etter ankomst og om det i den forbindelse er behov for at tilreisende bruker munnbind på offentlig sted frem til negativ test foreligger. Dersom det foreslås forskriftsendringer bes det om at det utarbeides utkast til dette.

Bakgrunn

Det er behov for en vurdering av om det er nødvendig å innføre ytterligere tiltak ved reise til Svalbard for å begrense smittespredning på øygruppen. På Svalbard vil det ikke være aktuelt å opprette teststasjon på flyplassen, men et mulig tiltak kan være at tilreisende over 12 år tester seg innen 24 timer etter ankomst og at man bruker munnbind på offentlig sted frem til negativ test (selvtest) foreligger. Til sammenligning vises det til at det nå er innført krav om at reisende inn i Norge uavhengig av vaksinasjonsstatus skal teste seg ved ankomst til Norge, jf. covid-19-forskriften § 4d.

Frist: onsdag 8. desember kl. 15:00.

Kontaktpersoner

HOD – Tjaarke Hopen tjh@hod.dep.no

Andre relevante oppdrag

- Oppdrag HOD 542 – Samleoppdrag om innreiserestriksjoner, innreisekarantene, bruk av koronasertifikat og testing ved innreise med tillegg.

Faglig underlag fra Folkehelseinstituttet

FHI sin oppsummering:

- *"Å innføre krav om negativ test innen 24 timer etter ankomst i tillegg til test før avreise, vil kunne bidra til å redusere risikoen for import av smitte til Svalbard ytterligere sammenliknet med kun testkrav før avreise.*
- *For at gjentatt testing skal ha effekt bør det som nevnt over gå minst ett døgn mellom test før og etter avreise. I perioden frem til negativt testsvar på prøven tatt etter ankomst Svalbard, bør reisende anbefales å holde avstand til andre personer og å bruke munnbind innendørs på offentlig sted der det er vanskelig å holde avstand til andre.*
- *Gjentatt testing vil ikke kunne oppdage alle smittetilfeller, og det vil være en restrisiko for videre smitte. Hvorvidt en slik restrisiko er akseptabel bør vurderes av instanser med ansvar for beredskapen på Svalbard."*

Helsedirektoratets vurdering

FHI påpeker i sitt faglige underlag av 8. desember 2021 at covid-19-epidemien er økende i Norge. Det er knyttet usikkerhet til omikron-variantens betydning for smittespredningen i tiden fremover. FHI skriver imidlertid at det er sannsynlig at den har større spredningsevne enn deltavarianten. Det er derfor forventet at antallet smittede med denne varianten vil øke betydelig de nærmeste ukene.

Det er allerede innført strenge innreisetiltak og regionale tiltak innenlands. Regjeringen har også besluttet å innføre en rekke nasjonale smitteverntiltak for å få ned belastningen på helse- og omsorgstjenesten, og forsinke og begrense spredningen av omikron. Disse trer i kraft fra kl. 24.00 natt til torsdag 9. desember 2021.

Beredskapssituasjonen på Svalbard er mer sårbar enn på fastlandet. Bakgrunnen for dette er blant annet begrensninger i kapasiteten i helsetjenesten og lang transporttid ved behov for intensiv helsehjelp. I perioder tidligere i pandemien har det derfor vært innført strengere tiltak på Svalbard enn nasjonalt for å redusere risikoen for smitteutbrudd. Usikkerheten knyttet til omikronvariantens egenskaper kan aktualisere dette igjen.

FHI skriver:

"Kravet i §9a om negativ test tatt tidligst 24 timer før avreise vil bidra til å redusere risikoen for at tilreisende bringer covid-19-smitte til Svalbard. Testing vil imidlertid ikke identifisere alle smittetilfeller. I et kort tidsrom i inkubasjonstiden, mens virusmengden er på vei opp, er risikoen for falske negative testresultater til stede. Risikoen for dette er noe høyere med antigen-hurtigtester enn med PCR. Det er sannsynlig at PCR tatt tidligst 24 timer før avreise til Svalbard vil redusere sannsynlighet for smitte på Svalbard med ca 40-50% avhengig av hvor nærme avreise testen tas. Antigen hurtigtester vil i snitt sannsynligvis oppdage smittede personer en dag senere i sykdomsforløpet enn PCR, så rundt 20-30% færre av presymptomatiske personer vil oppdages.

Dersom de fleste testes med antigen hurtigtest kan en ny test etter ankomst være mer nyttig enn hvis de testes med PCR før avreise, særlig hvis det går over ett døgn mellom de to testene. Test før og etter avreise med antigen hurtigtest vil sannsynligvis være minst like godt som en PCR-test før avreise. Gjentatt testing kan med andre ord kompensere noe for lavere sensitivitet i starten av infeksjonen. Å innføre krav om negativ test innen 24 timer etter ankomst i tillegg til test før avreise, vil derfor kunne bidra til å redusere risikoen for import av smitte til Svalbard ytterligere sammenliknet med kun testkrav før avreise. Imidlertid vil heller ikke

gjentatt testing avdekke alle smittetilfeller, og det vil være en restrisiko for smitte. Hvorvidt en slik restrisiko er akseptabelt bør vurderes av instanser med ansvar for beredskapen på Svalbard."

Helsedirektoratet er enig med FHI i denne vurderingen. Vi anbefaler derfor at det innføres krav om test innen 24 timer etter ankomst til Svalbard. I likhet med FHI anbefaler vi også at det innføres en plikt for personer over 12 år til å bruke munnbind der det ikke er mulig å unngå nærkontakt med andre personer frem til det foreligger negativt testsvar. Vi er også enige med FHI at denne plikten bør gjelde innendørs og på offentlig sted. HOD bør vurdere om forskriftsutformingen skal samordnes med covid-19-forskriften § 4d sjette ledd.

På Svalbard vil det ikke være aktuelt å opprette teststasjon på flyplassen. Helsedirektoratet foreslår derfor at testen tas med en selvtest senest innen 24 timer etter ankomst. Direktoratet har vurdert muligheten for å innføre en plikt om oppfølgende PCR-test innen 24 timer ved positiv selvtest, i tråd med innretningen i covid-19-forskriften § 4d. Sysselmasteren har imidlertid påpekt at sykehuset ikke alltid har kapasitet til å gjennomføre PCR-test innen 24 timer. Etter innspill fra Sysselmasteren foreslår Helsedirektoratet derfor at testresultatet ved positiv selvtest umiddelbart skal meddeles til Universitetssykehuset Nord-Norge HF – Longyearbyen sykehus, og at personen skal ta en PCR-test snarest mulig.

FHI skriver videre i sitt faglige underlag at:

"Dersom man innfører test innen 24 timer etter ankomst, er det viktig at det legges en plan for hvordan positive tilfeller skal håndteres (både reelt positive og falske positive frem til smitte eventuelt blir avkreftet med PCR). Det bør foreligge en plan for hvordan bekreftende PCR-testing av positive antigen hurtigtester skal gjennomføres, og hvordan isolasjon og eventuell karantene skal gjennomføres. Det bør gjøres en vurdering av hvor stor isolasjons- og karantenekapasitet som er nødvendig, og avklares hvem som har ansvar for oppfølging i isolasjonstiden.

For å redusere risikoen for smittespredning på Svalbard er et viktig tiltak å sørge for god informasjon til reisende om tilgjengelighet av tester, lav terskel for testing ved symptomer og eventuelle lokale smittevern anbefalinger."

Helsedirektoratet er enig med FHI i disse vurderingene.

Særlig om unntak fra testplikten

FHI skriver i sitt faglige underlag at testplikten ved ankomst bør gjelde alle, men med forbehold om at barn under 16 ikke skal testes der det er uforholdsmessig krevende å få tatt testen av barnet.

Helsedirektoratet er enig med FHI om at det i utgangspunktet bør være en testplikt som gjelder for alle, også de som er fullvaksinert eller har gjennomgått covid-19 de siste seks månedene. Helsedirektoratet mener at det på bakgrunn av en smittevernfaglig vurdering bør være få unntak fra testplikten. I dialog med Sysselmasteren har Helsedirektoratet vurdert behov for unntak fra testplikten ved ankomst. Ut fra smittevernfaglig og praktiske hensyn er det i liten grad aktuelt med særskilte unntak for spesifikke grupper reisende. Etter innspill fra Sysselmasteren har vi imidlertid vurdert muligheten for unntak gjennom en vedtaksordning som omtalt nedenfor.

Barn

FHI vurderer at det kan gjøres unntak for barn under 16 år der det er uforholdsmessig krevende å få tatt testen av barnet. Helsedirektoratet er enige i at det bør gjøres unntak for barn. På bakgrunn av økende koronasmitte i Norge, usikkerheten rundt omikronvarianten og at beredskapssituasjonen på Svalbard er mer sårbar enn på fastlandet, anbefaler vi likevel at unntaket begrenses til å gjelde barn under 12 år der det er uforholdsmessig krevende å få tatt testen av barnet. Dette samsvarer også bedre med unntak fra test før ankomst til Svalbard for barn under 12 år, jf. § 9a første ledd siste punktum.

Vedtak om unntak fra testplikt ved ankomst

Helsedirektoratet har etter innspill fra Sysselmesteren vurdert muligheten for en generell adgang for Sysselmesteren til å treffe vedtak om unntak fra testplikt ved ankomst dersom særlige grunner tilsier dette. I den forbindelse viser vi til at det i dag allerede er en ordning i covid-19-forskriften som gir Sysselmesteren hjemmel til å fatte vedtak om unntak fra innreisekarantene, jf. § 9 annet og tredje ledd.

Vi antar at det i de aller fleste tilfeller vil være uproblematisk for innreisende å oppfylle kravet om selvtest innen 24 timer. Unntak der særlige grunner tilsier det vil derfor fungere som en sikkerhetsventil som det vil ligge til Sysselmesteren å vurdere.

Diplomater

Som nevnt over anbefaler Helsedirektoratet at det på bakgrunn av en smittevern faglig vurdering bør være få unntak fra plikt til test ved ankomst. Vi antar imidlertid at det kan være internasjonale forpliktelser som kan begrunne unntak for diplomater eller andre grupper. Helsedirektoratet legger til grunn at Helse- og omsorgsdepartementet gjør den endelige vurderingen av hvorvidt det er behov for å gjøre unntak for slike grupper.

Vurdering av testplikt ved ankomst til Svalbard opp mot smvl. § 1-5

Smittevernloven forutsetter at smitteverntiltak skal være basert på en klar medisinsk faglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering, jf. smittevernloven § 1-5. Den medisinsk faglige begrunnelsen for testing i forbindelse med innreise til Svalbard fremgår ovenfor.

Innreisende til Svalbard som kommer fra utlandet vil ha vært gjennom testing og innreiseregistrering etter de nye reglene. Fastlandsboende vil ikke ha vært igjennom dette og det vil på bakgrunn av sårbarheten for eventuelt smitteutbrudd på Svalbard være nødvendig å vurdere behovet for ekstra tiltak ved reise til øygruppen.

Det sirkulerer nå svært mye smitte i samfunnet, noe som medfører høyere risiko for sykdom og en forventet økning i antall sykehusinnleggelser. På bakgrunn av dette taler hensynet til beredskap på Svalbard og sykehuskapasitet på fastlandet for testplikt ved ankomst. Testing vil imidlertid ikke identifisere alle smittetilfeller. Ved ny test vil man kunne fange opp personer som har testet negativt ved test tatt før avreise. Det vises til Folkehelseinstituttets omtale.

Vi er i en usikker situasjon. Det bør derfor vektlegges at det av forarbeidene til smittevernloven fremgår at det ikke er nødvendig å ha sikker kunnskap om at tiltakene vil ha effekt, det er tilstrekkelig at det er grunn til å tro at de vil ha det. Formålet med smittevernloven er å forebygge uønskede hendelser. Tiltak kan derfor iverksettes for å forebygge uønskede situasjoner selv om man ikke med sikkerhet kan si at den uønskede situasjonen vil oppstå.

Helsedirektoratet og FHI er bekymret for smitteutbrudd på Svalbard i en ellers usikker smittesituasjon. Beredskapssituasjonen på Svalbard er mer sårbar enn på fastlandet. Bakgrunnen for dette er blant annet begrensninger i kapasitet i helsetjenesten og lang transporttid ved behov for intensiv helsehjelp. Gjennom pandemien har det derfor i perioder vært innført strengere tiltak på Svalbard enn nasjonalt for å redusere risikoen for utbrudd av covid-19.

Ved forholdsmessighetsvurderingen må formålet med tiltaket og måten tiltaket realiserer målet på veies opp mot hvor inngripende tiltakene vurderes å være. Jo mer inngripende og tyngende inngrepet er, desto strengere krav stilles det til formålene som begrunner inngrepet.

Kravet om test i forbindelse med ankomst til Svalbard innebærer et inngrep overfor den enkelte, både ved undersøkelsen man pålegges å gjennomføre og de praktiske ulempene testingen kan innebære. Imidlertid vurderes kravet om testing som relativt lite inngripende, jf. særlig sett hen til at man skal ta testen som en selvtest innen 24 timer. Det er i tillegg foreslått unntak for barn under 12 år der det er uforholdsmessig krevende å få tatt testen, samt

at Sysselmesteren på Svalbard kan fatte vedtak om unntak i særlige tilfeller.

Testplikt i forbindelse med reise til Svalbard vurderes i utgangspunkt som et egnet tiltak til å oppnå formålet om smittevern. Helseberedskapen på Svalbard er sårbar ved et eventuelt smitteutbrudd, spesielt i dagens smittesituasjon med ny virusvariant på fastlandet i Norge. For innreisende til Norge vil det kunne gå tid før videre avreise til Svalbard og for fastlandsboende som ikke har vært utenlands vil det være nødvendig å fange opp symptomatisk og asymptomatisk smitte.

Det vil ta tid før vi får sikrere kunnskap om den nye virusvarianten, men erfaring fra tidligere faser av pandemien tilsier at rask iverksettelse av tiltak er viktig for å oppnå ønsket effekt. Tidlig iverksettelse av målrettede tiltak kan derfor bidra til å redusere risikoen for at det må iverksettes enda mer inngripende tiltak.

På ovennevnte bakgrunn vurderes det nødvendig og forholdsmessig å iverksette tiltak som forhåpentligvis kan forhindre at både delta- og omikronviruset gir et utbrudd på Svalbard, jf. smvl. § 1-5.

Forslag til forskriftsendringer

§ 9x Krav om testing etter ankomst til Svalbard

Personer som ankommer Svalbard skal teste seg for SARS-CoV-2 innen 24 timer etter ankomst. Testen skal være selvtest. Ved positiv selvtest skal resultatet umiddelbart meddeles til Universitetssykehuset Nord-Norge HF – Longyearbyen sykehus og personen skal ta PCR-test snarest mulig.

Personer over 12 år omfattet av første ledd skal benytte munnbind innendørs på offentlig sted i tilfeller hvor det ikke er mulig å unngå nærkontakt med andre personer frem til det foreligger negativt testresultat.

Barn under 12 år skal ikke testes der det er uforholdsmessig krevende å få tatt testen av barnet.

Sysselmesteren kan treffe vedtak om unntak fra testplikt etter første ledd dersom særlige grunner tilsier dette.

Helsedirektoratets konklusjon/ anbefaling

- Helsedirektoratet og FHI anbefaler at personer som ankommer Svalbard får plikt til å teste seg med selvtest innen 24 timer etter ankomst.
- Ved positiv selvtest skal resultatet umiddelbart meddeles til Universitetssykehuset Nord-Norge HF – Longyearbyen sykehus og personen skal ta PCR-test snarest mulig.
- Personer over 12 år omfattet av første ledd skal benytte munnbind innendørs på offentlig sted i tilfeller hvor det ikke er mulig å unngå nærkontakt med andre personer frem til det foreligger negativt testresultat.
- Det bør være få unntak fra testplikten. Vi foreslår at Sysselmesteren kan treffe vedtak om unntak fra testplikten dersom særlige grunner tilsier dette.

Oppdragstekst:

Krav om fremvisning av negativt testsvar for SARS-CoV-2 før reise til Svalbard, jf. covid 19-forskriften § 9a trådte i kraft natt til 3. desember 2021.

Helse- og omsorgsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet ber Helse- og omsorgsdepartementet i samråd med Folkehelseinstituttet om å foreta en smittevern- og beredskapsfaglig vurdering av om det er nødvendig og forholdsmessig å innføre ytterligere innreisetiltak for reisende til Svalbard.

Det bes særlig om en vurdering av om det bør innføres et krav eller anbefaling om at reisende til Svalbard tester seg innen 24 timer etter ankomst og om det i den forbindelse er behov for at tilreisende bruker munnbind på offentlig sted frem til negativ test foreligger.

Dersom det foreslås forskriftsendringer bes det om at det utarbeides utkast til dette.

Bakgrunn

Det er behov for en vurdering av om det er nødvendig å innføre ytterligere tiltak ved reise til Svalbard for å begrense smittespredning på øygruppen. På Svalbard vil det ikke være aktuelt å opprette teststasjon på flyplassen, men et mulig tiltak kan være at tilreisende over 12 år tester seg innen 24 timer etter ankomst og at man bruker munnbind på offentlig sted frem til negativ test (selvtest) foreligger. Til sammenligning vises det til at det nå er innført krav om at reisende inn i Norge uavhengig av vaksinasjonsstatus skal teste seg ved ankomst til Norge, jf. covid 19-forskriften § 4d.

Frist: onsdag 8. desember kl 15:00.

Kontaktpersoner

HOD – Tjaarke Hopen tjh@hod.dep.no

JD – Marie Korsvoll marie.korsvoll@jd.dep.no

Folkehelseinstituttets vurdering**Oppsummering**

- Å innføre krav om negativ test innen 24 timer etter ankomst i tillegg til test før avreise, vil kunne bidra til å redusere risikoen for import av smitte til Svalbard ytterligere sammenliknet med kun testkrav før avreise.

- For at gjentatt testing skal ha effekt bør det som nevnt over gå minst ett døgn mellom test før og etter avreise. I perioden frem til negativt testsvar på prøven tatt etter ankomst Svalbard, bør reisende anbefales å holde avstand til andre personer og å bruke munnbind innendørs på offentlig sted der det er vanskelig å holde avstand til andre.
- Gjentatt testing vil ikke kunne oppdage alle smittetilfeller, og det vil være en restrisiko for videre smitte. Hvorvidt en slik restrisiko er akseptabel bør vurderes av instanser med ansvar for beredskapen på Svalbard.

Vurdering

Covid-19-epidemien er nå økende i Norge. Det er knyttet usikkerhet til hvilken betydning omikron-varianten vil ha for smittespredningen i tiden fremover, men det er sannsynlig at den har større spredningsevne enn deltavarianten og vi forventer at antallet smittede med denne varianten vil øke betydelig de nærmeste ukene. Det er allerede innført innstramminger i tiltak ved innreise til Norge, og f.o.m. 09.12.21 innføres også ytterligere nasjonale smitteverntiltak for å begrense smittespredningen. Vaksinasjonsdekningen i den norske befolkningen er høy, og basert på kunnskapen vi har så langt ser vaksinasjon ut til å beskytte godt mot alvorlig covid-19-sykdom. Det er lite sannsynlig at omikronvarianten gir mer alvorlig sykdom hos vaksinerte, men det er knyttet usikkerhet til hvor godt vaksinene beskytter mot smittespredning med varianten.

Beredskapssituasjonen på Svalbard er mer sårbar enn på fastlandet. Bakgrunnen for dette er blant annet begrensninger i kapasitet i helsetjenesten og lang transporttid ved behov for intensiv helsehjelp. Gjennom pandemien har det derfor i perioder vært innført strengere tiltak på Svalbard enn nasjonalt for å redusere risikoen for utbrudd av covid-19.

§9 i covid-19-forskriften stiller krav om at reisende til Svalbard ikke kan være omfattet av innreisekarantene, men at karantenen må være gjennomført på fastlandet. §9a, som trådte i kraft natt til 3. desember 2021, stiller krav om negativ test for SARS-CoV-2 (PCR eller antigen hurtigtest) tatt tidligst 24 timer før avreise til Svalbard. Paragrafen gjelder for alle personer over 12 år, uavhengig av vaksinasjonsstatus eller tidligere gjennomgått covid-19-sykdom.

Kravet i §9a om negativ test tatt tidligst 24 timer før avreise vil bidra til å redusere risikoen for at tilreisende bringer covid-19-smitte til Svalbard. Testing vil imidlertid ikke identifisere alle smittetilfeller. I et kort tidsrom i inkubasjonstiden, mens virusmengden er på vei opp, er risikoen for falske negative testresultater til stede. Risikoen for dette er noe høyere med antigen-hurtigtester enn med PCR. Det er sannsynlig at PCR tatt tidligst 24 timer før avreise til Svalbard vil redusere sannsynlighet for smitte på Svalbard med ca 40-50% avhengig av hvor nærme avreise testen tas. Antigen hurtigtester vil i snitt sannsynligvis oppdage smittede personer en dag senere i sykdomsforløpet enn PCR, så rundt 20-30% færre av presymptomatiske personer vil oppdages.

Dersom de fleste testes med antigen hurtigtest kan en ny test etter ankomst være mer nyttig enn hvis de testes med PCR før avreise, særlig hvis det går over ett døgn mellom de to testene. Test før og etter avreise med antigen hurtigtest vil sannsynligvis være minst like godt som en PCR-test før avreise. Gjentatt testing kan med andre ord kompensere noe for lavere sensitivitet i starten av infeksjonen. Å innføre krav om negativ test innen 24 timer etter ankomst i tillegg til test før avreise, vil derfor kunne bidra til å redusere risikoen for import av smitte til Svalbard ytterligere sammenliknet med kun testkrav før avreise. Imidlertid vil heller ikke gjentatt testing avdekke alle smittetilfeller, og det vil være en restrisiko for smitte. Hvorvidt en slik restrisiko er akseptabelt bør vurderes av instanser med ansvar for beredskapen på Svalbard.

For at gjentatt testing skal ha effekt bør det som nevnt over gå minst ett døgn mellom test før og etter avreise. I perioden frem til negativt testsvar på prøven tatt etter ankomst Svalbard, bør reisende anbefales å holde avstand til andre personer og å bruke munnbind innendørs på offentlig sted der det er vanskelig å holde avstand til andre. Testplikt kan gjelde alle, med tilsvarende forbehold som ved grensepassering, at barn under 16 år ikke skal testes der det er uforholdsmessig krevende å få tatt testen av barnet.

Ved lav pretest sannsynlighet (for eksempel ved lav prevalens i området der man bruker testen eller ved testing av asymptomatiske personer) vil faren for falske positive prøver være noe økt. Antigentestene har litt dårligere evne til å korrekt skille friske fra syke (lavere spesifisitet) enn PCR. Det betyr at man kan risikere at noen tester blir positive selv om personen ikke har infeksjon. Positive antigen hurtigttester bør bekreftes av PCR. PCR-prøven bør tas helst innen 24 timer etter første test, for raskt å kunne bekrefte/avkrefte smitte. Hvis PCR-testen er negativ, blir hurtigtesten regnet som falsk positiv.

Dersom man innfører test innen 24 timer etter ankomst, er det viktig at det legges en plan for hvordan positive tilfeller skal håndteres (både reelt positive og falske positive frem til smitte eventuelt blir avkrefte med PCR). Det bør foreligge en plan for hvordan bekreftende PCR-testing av positive antigen hurtigttester skal gjennomføres, og hvordan isolasjon og eventuell karantene skal gjennomføres. Det bør gjøres en vurdering av hvor stor isolasjons- og karantenekapasitet som er nødvendig, og avklares hvem som har ansvar for oppfølging i isolasjonstiden.

For å redusere risikoen for smittespredning på Svalbard er et viktig tiltak å sørge for god informasjon til reisende om tilgjengelighet av tester, lav terskel for testing ved symptomer og eventuelle lokale smittevernanbefalinger.

Merknad

FHI ber om at vurderingen i sin helhet, inklusiv grafisk utforming, legges ved i det endelige svaret til HOD.